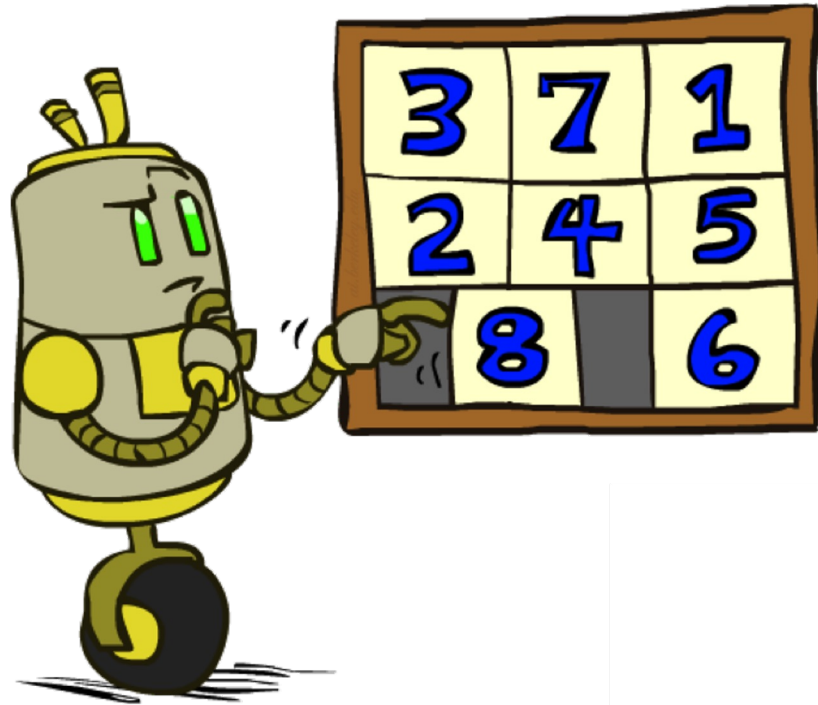

ایجاد هیوریستیک‌های قابل قبول برای پازل ۸ تایی

ساده سازی مسئله پازل ۸ تایی

□ مسئله ساده شده (Relaxed Problem): نسخه ای از مسئله اصلی که در آن یک یا چند محدودیت حذف شده اند.

□ محدودیت ها: [برای حرکت دادن یک کاشی از خانه A به خانه B]

I. خانه B باید خالی باشد.

II. خانه B باید همسایه خانه A باشد.

□ مسئله ساده شده :

- نسخه ۱: هر دو محدودیت حذف شوند.
- نسخه ۲: محدودیت I حذف شود.
- نسخه ۳: محدودیت II حذف شود.

7	2	4
5		6
8	3	1

حالت شروع

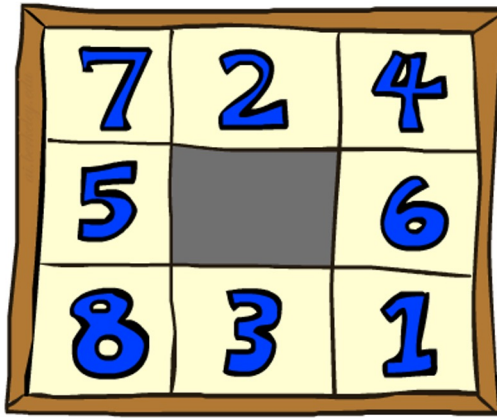
	1	2
3	4	5
6	7	8

حالت هدف

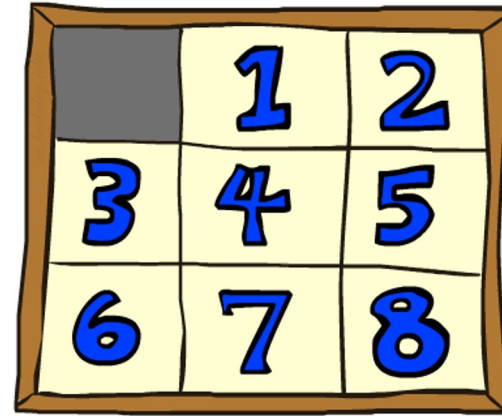
✓ هزینه دقیق یک مسئله ساده شده را می توان به عنوان تخمینی از هزینه واقعی مسئله اصلی در نظر گرفت.

ساده سازی مسئله پازل ۸ تایی - ۱

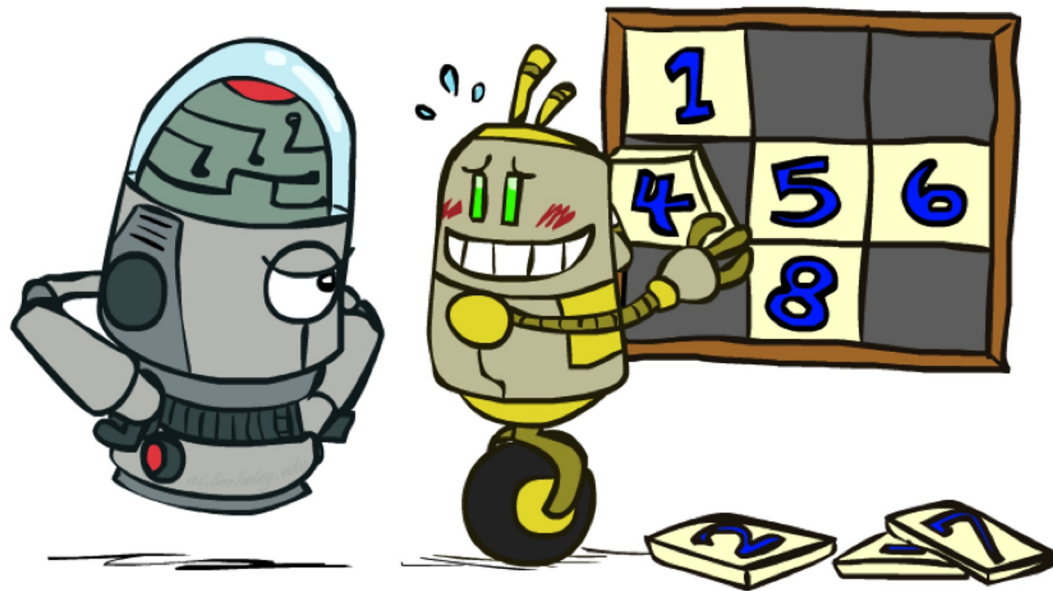
$h(\text{start}) = 8$

حالت شروع

حالت هدف

□ تابع هیوریستیک مسئله ساده شده، وقتی هر دو محدودیت زیر حذف شوند

I. خانه B باید خالی باشد.

II. خانه B باید همسایه خانه A باشد.

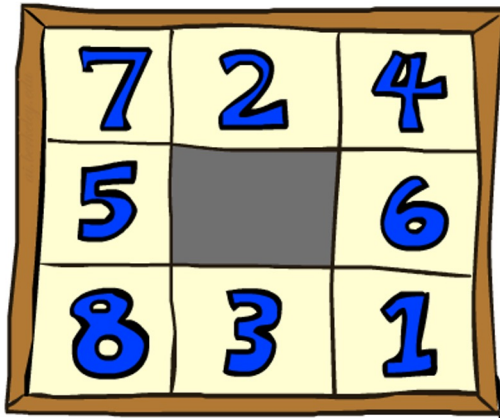
□ تابع هیوریستیک = تعداد کاشی هایی که در مکان نادرست قرار دارند.

Average nodes expanded
when the optimal path has...

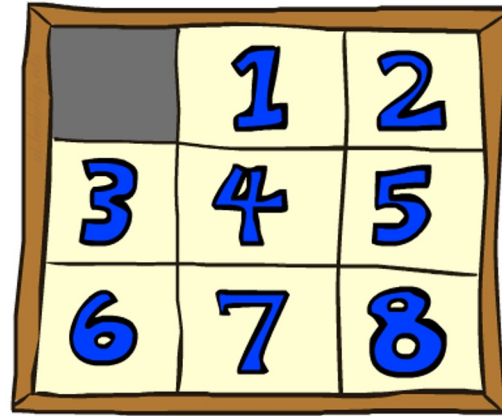
	...4 steps	...8 steps	...12 steps
UCS	112	6,300	3.6×10^6
A*	13	39	227
TILES			3

ساده سازی مسئله پازل ۸ تایی - ۲

$$h(\text{start}) = 3 + 1 + 2 + \dots = 18$$

حالت شروع

حالت هدف

□ تابع هیوریستیک مسئله ساده شده، وقتی فقط محدودیت زیر حذف شوند

I. خانه B باید خالی باشد.

□ تابع هیوریستیک = مجموع فواصل منهتنی کاشی ها تا مکان هدف.

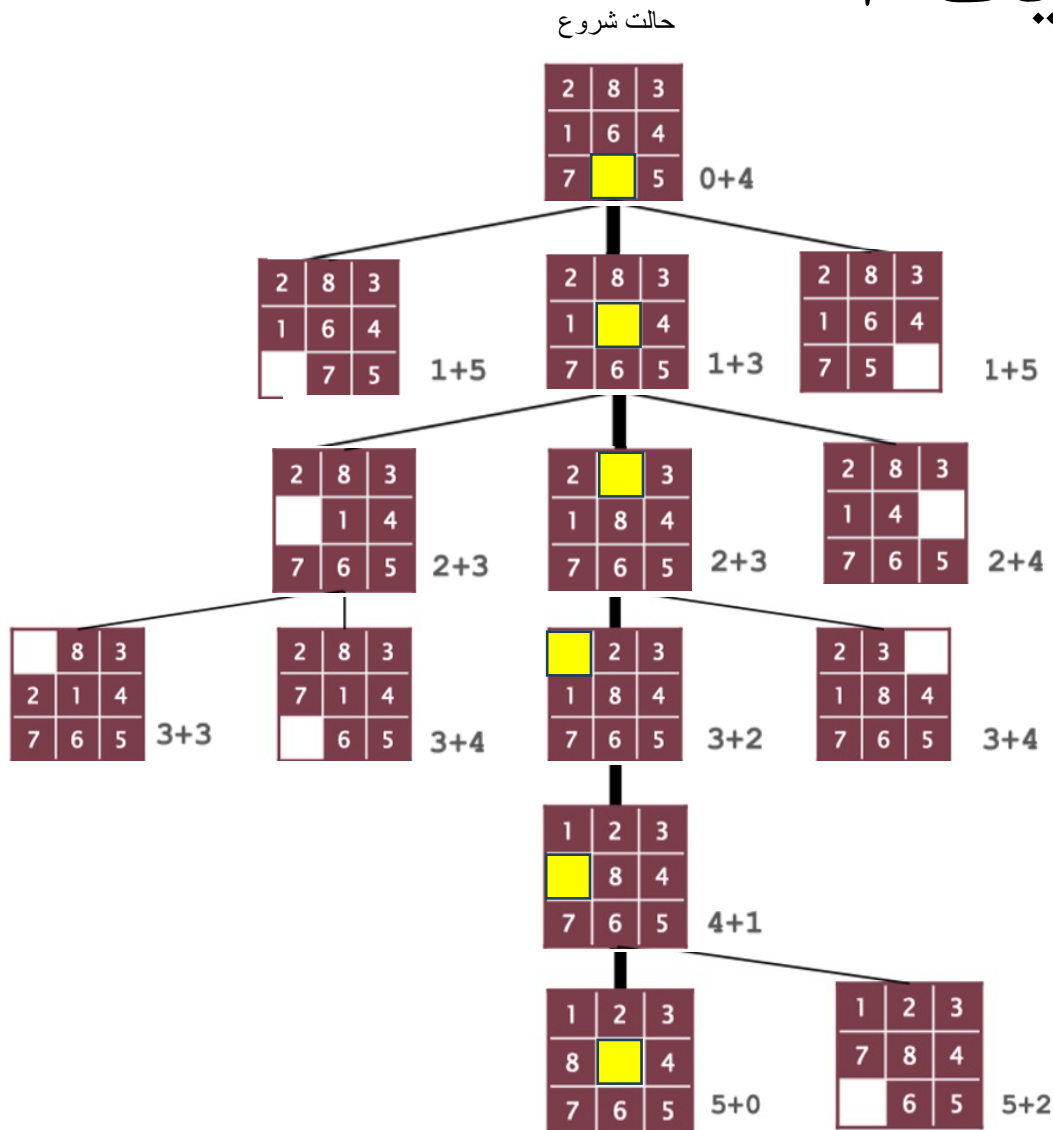
Average nodes expanded when the optimal path has...			
	...4 steps	...8 steps	...12 steps
TILES	13	39	227
A*	12	25	73
MANHATTAN			

مثال: پازل ۸ تایی با تابع هیوریستیک ۱

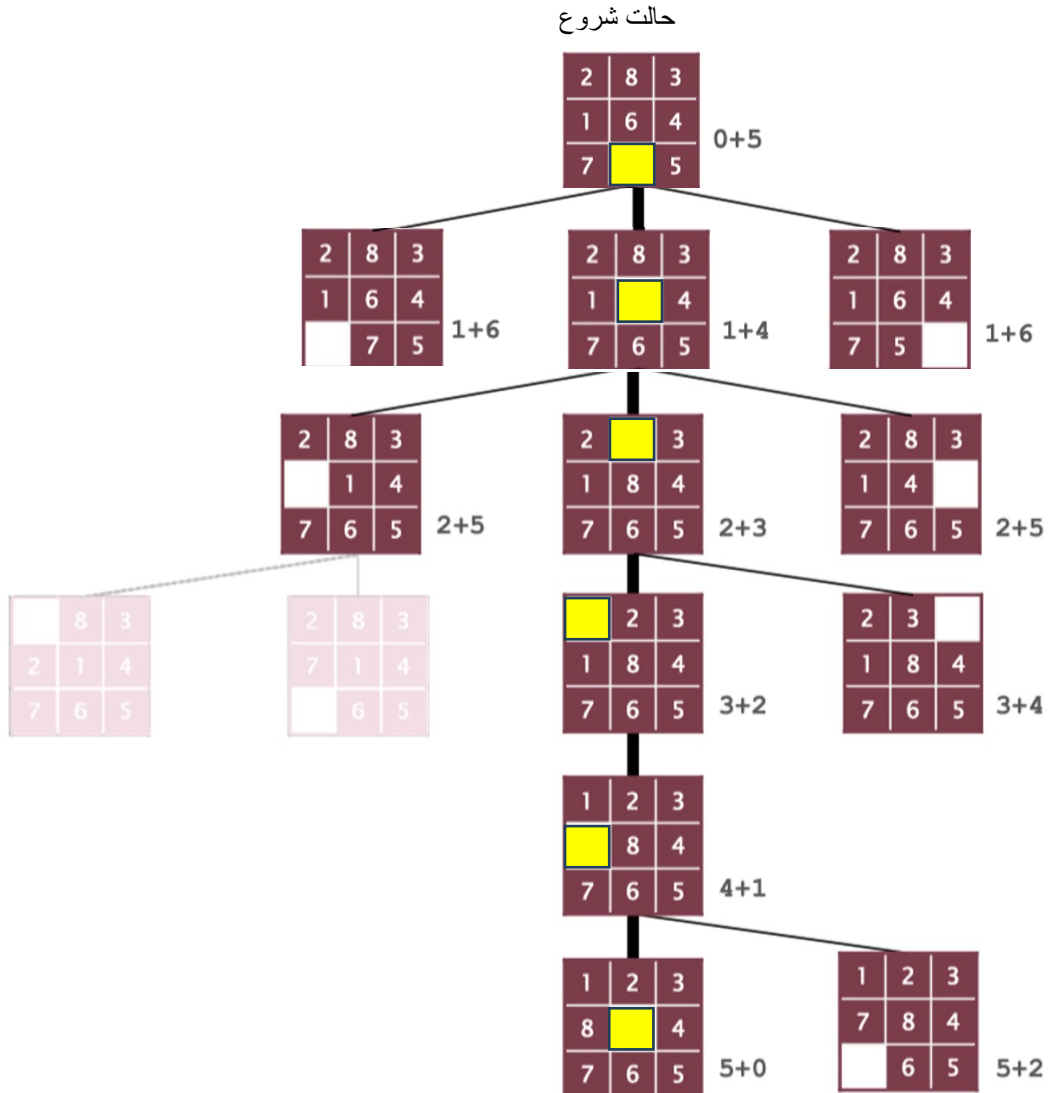
□ تابع هیوریستیک = تعداد کاشی‌هایی که در مکان نادرست قرار دارند.

□ حالت هدف

□ راه حل: خانه خالی باید به صورت: [بالا، بالا، چپ، پایین، راست] جابه‌جا شود

مثال: پازل ۸ تایی با تابع هیوریستیک ۲

□ تابع هیوریستیک = مجموع فواصل
منهتنی کاشی‌ها تا مکان هدف.

□ حالت هدف

□ راه حل: خانه خالی باید به صورت: [بالا،
بالا، چپ، پایین، راست] جابه‌جا شود

ترکیب توابع هیوریستیک

□ تسلط (Dominance): اگر به ازای هر n داشته باشیم:

$$h_2(n) \geq h_1(n) \quad (\text{الف})$$

(ب) و هر دو تابع هیوریستیک قابل قبول باشند،

آن گاه h_2 بر h_1 تسلط دارد.

□ نکات کلیدی:

- تابع هیوریستیک با مقدار بزرگ‌تر، بهتر است، تا زمانی که هر دو قابل قبول باشند.
- تابع هیوریستیک صفر (UCS) بسیار ضعیف است (هر هیوریستیک دیگر بر آن تسلط دارد)
- استفاده از هزینه واقعی به عنوان یک تابع هیوریستیک ($h = h^*$) خیلی خوب است و بهینه است اما معمولاً بسیار پرهزینه است

□ ترکیب توابع هیوریستیک:

- اگر دو تابع هیوریستیک هیچ کدام بر دیگری تسلط نداشته باشند، می‌توان با ترکیب آن‌ها یک تابع هیوریستیک جدید تعریف کرد: $h(n) = \max(h_1(n), h_2(n))$
- حداکثر مقدار دو تابع هیوریستیک قابل قبول، همچنان قابل قبول است و بر هر دو غلبه دارد!

جستجوی A^* : خلاصه

$$f(n) = g(n) + h(n)$$

- ❑ جستجوی A^* هم از هزینه پیموده شده تا الان استفاده می کند و هم از پیش بینی هزینه از الان تا هدف.
- ❑ جستجوی A^* برای جستجوی درختی بهینه است اگر از توابع هیوریستیک قابل قبول استفاده کند.
- ❑ طراحی تابع هیوریستیک یک نکته کلیدی است که اغلب برای طراحی آن از مسئله ساده شده (Relaxed Problem) استفاده می شود.

جستجوی هزینه یکنواخت

جستجوی فریبانه

جستجوی A^*

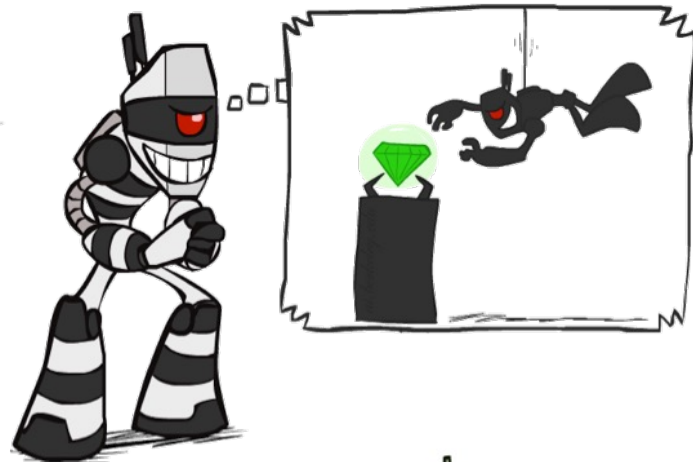
مسائل ارضای محدودیت

Constraint Satisfaction Problems (CSP)

جستجو برای چیست؟

❑ فرضیات درباره محیط. تک عاملی، قطعی، کاملاً قابل مشاهده، گسسته

❑ برنامه‌ریزی: یافتن دنباله‌ای از عملیات

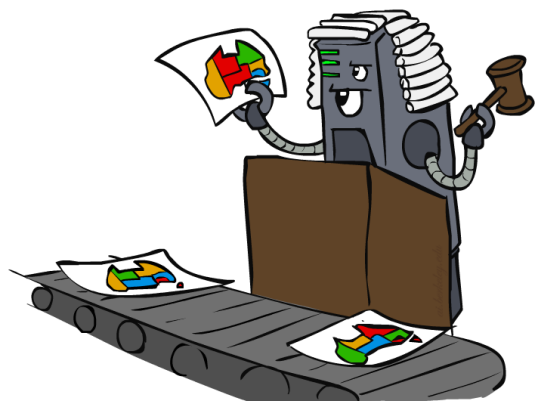
- مسیر یافته شده تا هدف مهمترین موضوع است.
- مسیرهای مختلف دارای هزینه‌ها و عمق‌های متفاوتی هستند.
- هیوریستیک‌ها مسیر جستجو را به سمت هدف هدایت می‌کنند.

❑ شناسایی: انتساب مقدار به متغیرها

- خود هدف مهم است و نه مسیر رسیدن به هدف.
- همه مسیرها دارای عمق یکسانی هستند.
- جستجوی ارضای محدودیت مختص مسائل شناسایی است.

مسائل ارضای محدودیت

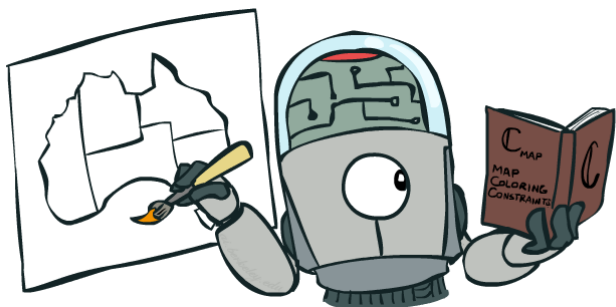

□ مسائل جستجوی استاندارد:

- حالت‌ها به صورت «جعبه سیاه» هستند: ساختمان داده‌های دلخواه
- تابع آزمون هدف، هر تابعی می‌تواند باشد.
- تابع جانشین نیز هر تابعی می‌تواند باشد.

□ مسائل ارضای محدودیت:

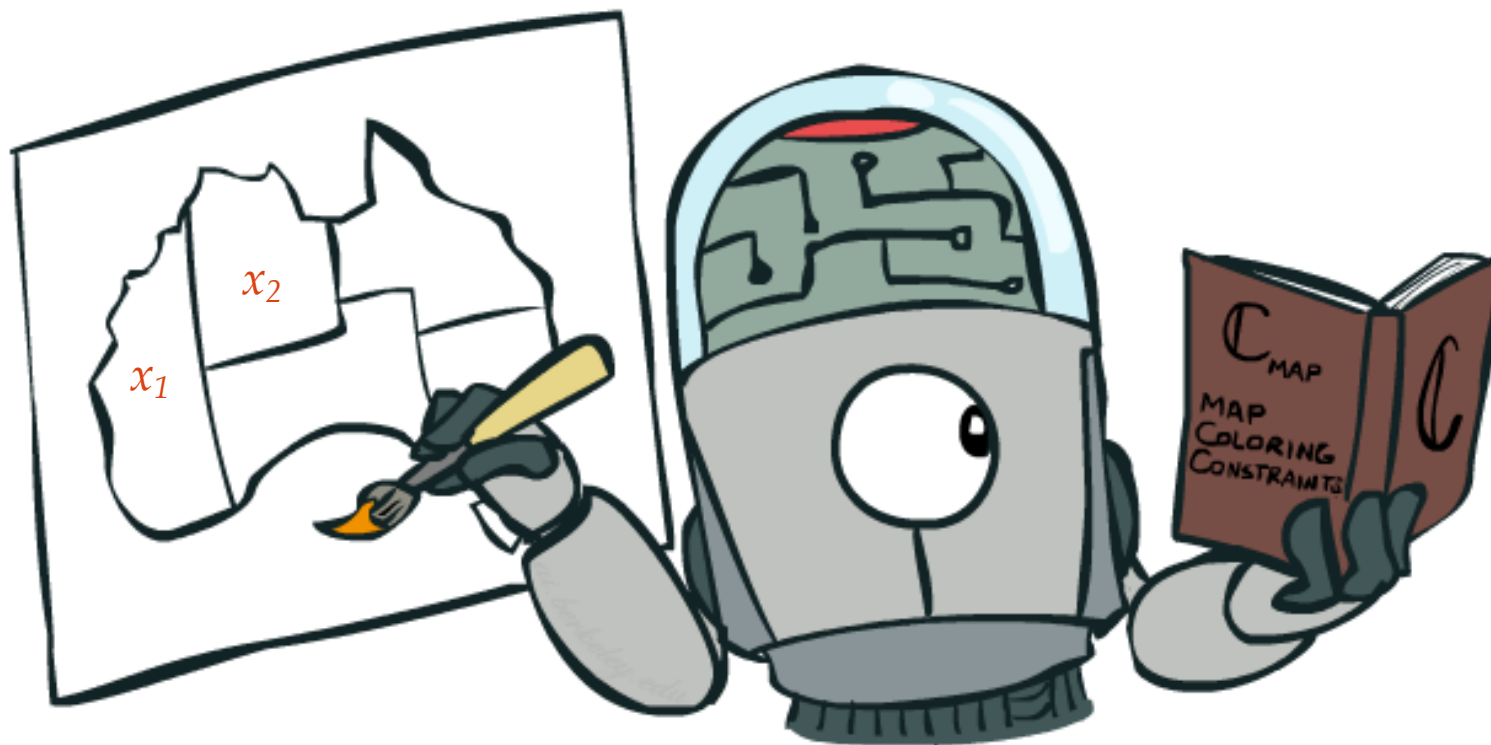
- یک زیرمجموعه خاص از مسائل جستجو
- حالت به وسیله مجموعه‌ای از **متغیرهای** X_i تعریف می‌شود که مقدار خود را از یک **دامنه** D_i می‌گیرند
- آزمون هدف یک **مجموعه از محدودیت‌ها** است که یک ترکیب مجاز از مقادیر را برای متغیرها مشخص می‌کنند.

✓ امکان استفاده از الگوریتم‌های عمومی مفید را فراهم می‌کند که قدرت بیشتری نسبت به الگوریتم‌های جستجوی استاندارد دارند.

مسائل ارضای محدودیت

N variables
domain D
constraints

states
partial assignment

goal test
complete; satisfies constraints

successor function
assign an unassigned variable

تعریف CSP ها (مسائل ارضای محدودیت ها)

□ یک CSP از سه مؤلفه X ، D و C تشکیل شده است:

▪ X مجموعه ای از متغیرها است: $\{X_1, \dots, X_n\}$

▪ D مجموعه ای از دامنه ها است: $\{D_1, \dots, D_n\}$ به ازای هر متغیر یک دامنه

• یک دامنه D_i شامل مجموعه ای از مقادیر مجاز $\{v_1, \dots, v_k\}$ برای متغیر X_i است.

▪ C مجموعه ای از محدودیت ها است که ترکیب های مجاز از مقادیر را مشخص می کند

• هر محدودیت C_i شامل یک جفت $\langle scope, rel \rangle$ است

• $scope$ یا دامنه مجموعه ای از متغیرها است که در محدودیت شرکت می کنند

$\langle (X_1, X_2), X_1 > X_2 \rangle$ or $\langle (X_1, X_2), \{(3, 2), (3, 1), (2, 1)\} \rangle$

• rel یا رابطه مشخص می کند که این متغیرها چه مقادیری می توانند بگیرند

تعریف CSP ها (مسائل ارضای محدودیت ها)

□ CSP ها با انتساب مقادیر به متغیرها سروکار دارند، $\{X_i = v_i, \dots, X_j = v_j\}$

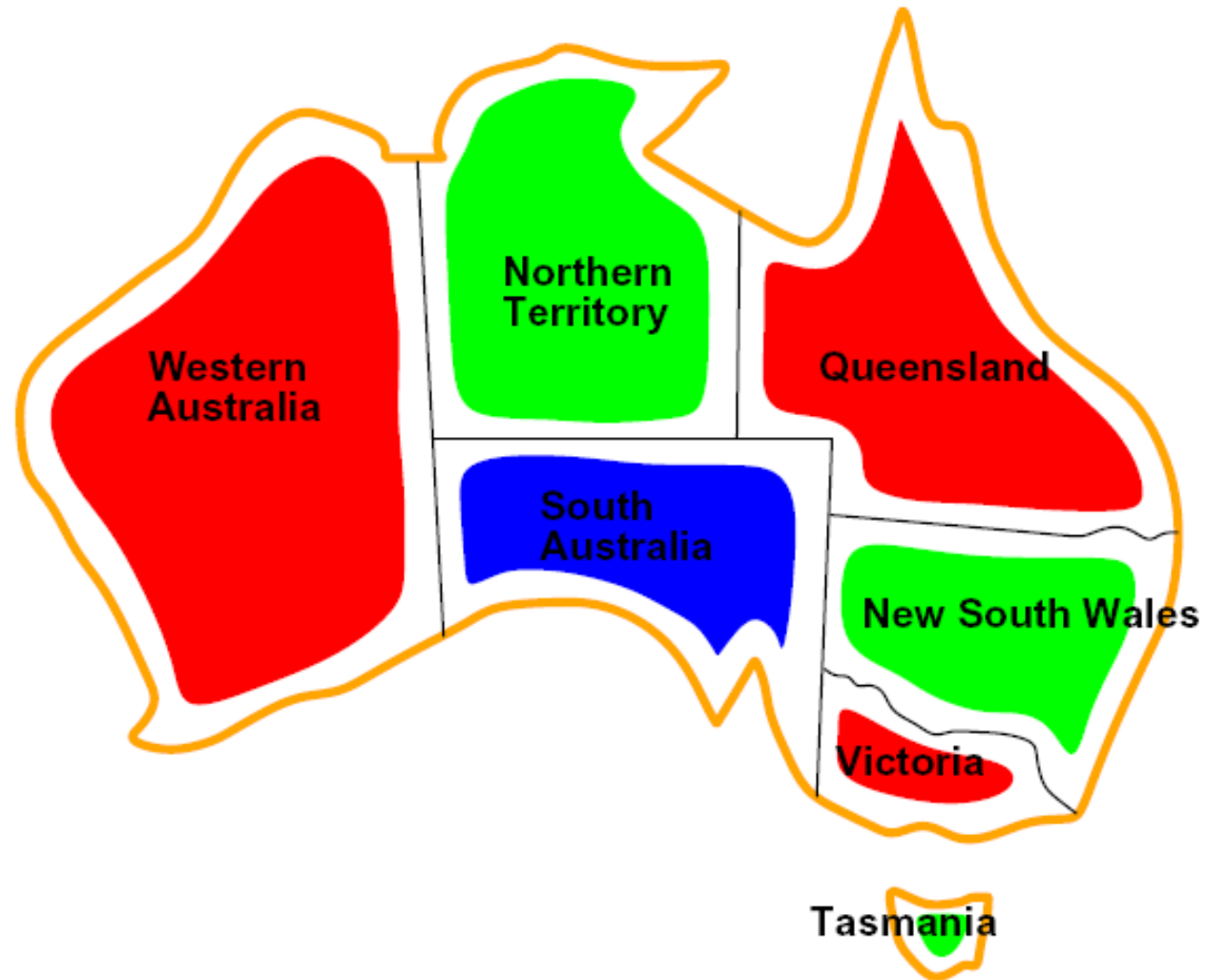
□ یک انتساب جزئی، انتسابی است که برخی متغیرها بدون مقدار باقی می ماند.

□ یک راه حل برای CSP، یک انتساب کامل و سازگار است.

□ یک انتساب کامل، انتسابی است که در آن هر متغیر مقداردهی شده باشد.

□ یک انتساب که هیچ یک از محدودیت ها را نقض نکند، سازگار یا یک انتساب قانونی نامیده می شود.

مثال‌های CSP

مثال: رنگ آمیزی نقشه

متغیرها: $X = \{WA, NT, Q, NSW, V, SA, T\}$

دامنه‌ها: $D = \{\text{Red, Green, Blue}\}$

محدودیت‌ها:

• ضمنی: $WA \neq NT$ شهرهای مجاور باید رنگ‌های متفاوتی داشته باشند

• صریح: $(WA, NT) \in \{(\text{red, green}), (\text{red, blue}), \dots\}$

راه حل‌ها: انتساب‌هایی هستند که تمام متغیرها مقدار بگیرند، در حالیکه همه محدودیت‌ها را برآورده کنند، (یک انتساب کامل و سازگار)
مثال: $\{WA=\text{red}, NT=\text{green}, Q=\text{red}, NSW=\text{green}, V=\text{red}, SA=\text{blue}, T=\text{green}\}$

